Lakivaliokunta

Keskiviikko 17.10.2018 klo 9.00—10.50

Läsnä
puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Katja Hänninen vas (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Ari Jalonen sin (6 osittain)
jäsen Johanna Karimäki vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Suna Kymäläinen sd (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Antero Laukkanen kd (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Ilmari Nurminen sd (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Juha Pylväs kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Antti Rantakangas kesk (6 osittain)
jäsen Veera Ruoho kok
jäsen Mari-Leena Talvitie kok (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Ville Tavio ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
varajäsen Matti Torvinen sin (3, 4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 6 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018

Kertomus K 6/2018 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018 A 3
Eriävä mielipide K6_18_Eriava_mielipide_Tavio.pdf B 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valmis
5.0

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Tavio ehdotti kappaleen 4 osalta, että valiokunnan ei tule lausunnossaan ottaa kantaa ihmiskauppaa koskevien tuomioiden määrän kehitykseen. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Lisäksi ed. Tavio ehdotti, että kappale 15 tulee poistaa, koska lakivaliokunnan ei tule arvioida oleskelulupaan liittyviä kysymyksiä, eikä oikeusapupalveluja koskeva arviointi ole tarpeen. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Edustaja Tavio varasi mahdollisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille viimeistään keskiviikkona 17.10.2018 klo 12.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Tavio, liite B 3

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Hallituksen esitys HE 123/2018 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019 A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027 ja ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeusalan rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027
Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltiope-

riaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita (asetus EU:n talousarvion suojaamisesta oikeusvaltiopuutteilta)
Valtioneuvoston selvitys oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen vahvistamisesta EU:ssa

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2018 vp
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 40/2018 vp
Valtioneuvoston E-selvitys E 66/2013 vp
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 18/2018 vp
Liiteasiakirja Oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen varmistamista koskevat kehittämistoimet unionissa
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027 ja ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeusalan rahoitusohjelman perustamisesta vuosille 2021—2027 LaVP 84/2018 vp, A 6
Eriävä mielipide U60_18_Eriava_mielipide_Tavio.pdf A 5

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 16.10.2018 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Tavio ehdotti lausunnossa esitettäväksi, että Suomen etu olisi, että neuvottelut asetuksesta EU:n talousarvion suojaamisesta oikeusvaltiopuutteilta lopetetaan. Asetusehdotus selkeästi edistää EU:n pyrkimyksiä vallan keskittämiseen. Näitä pyrkimyksiä ei tule sallia, koska ne loukkaavat kansallista demokratiaa ja suvereniteettia. Perusoikeuksia ja arvoja sekä oikeusalan rahoitusohjelmien osalta rahoituksessa pitää varmistaa tasapuolisuus, eikä EU-kriittisyys saa olla järjestöille este rahoituksen saamiselle. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Edustaja Tavio varasi mahdollisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille viimeistään keskiviikkona 17.10.2018 klo 12.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Tavio, liite A 5

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain 17 luvun, ulkomaalaislain 185 §:n ja aluevalvontalain 44 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 146/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 käräjätuomari Anne Niemi, Vantaan käräjäoikeus Asiantuntijalausunto A 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 neuvotteleva virkamies Sampsa Hakala, Valtakunnansyyttäjänvirasto Asiantuntijalausunto B 6

Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 asianajaja Marko Marsala, Suomen Asianajajaliitto Asiantuntijalausunto C 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 oikeudellinen asiantuntija Kaisa Korhonen, Amnesty International, Suomen osasto ry Asiantuntijalausunto D 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 johtava lakimies Marjaana Laine, Pakolaisneuvonta ry Asiantuntijalausunto E 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto F 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 ulkoministeriö Asiantuntijalausunto G 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto H 6
Asiantuntijalausunnon liite HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto I 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 Poliisihallitus Asiantuntijalausunto J 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 Maahanmuuttovirasto Asiantuntijalausunto K 6
Asiantuntijalausunto HE 146/2018 vp LaV 17.10.2018 Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto L 6

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- käräjätuomari Anne Niemi, Vantaan käräjäoikeus, liite
- neuvotteleva virkamies Sampsa Hakala, Valtakunnansyyttäjänvirasto, liite
- asianajaja Marko Marsala, Suomen Asianajajaliitto, liite
- oikeudellinen asiantuntija Kaisa Korhonen, Amnesty International, Suomen osasto ry, liite
- johtava lakimies Marjaana Laine, Pakolaisneuvonta ry, liite
- professori Sakari Melander, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- ulkoministeriö, liite
- valtiovarainministeriö, liite
- Poliisihallitus, liite
- Maahanmuuttovirasto, liite
- Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto, liite

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjen yleisten asiakirjojen esittämistä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 176/2018 vp
Asiantuntijalausunto HE 176/2018 vp LaV 17.10.2018 erityisasiantuntija Johanna Hossa, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 7

Asiantuntijalausunto HE 176/2018 vp LaV 17.10.2018 lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto B 7
Asiantuntijalausunto HE 176/2018 vp LaV 17.10.2018 lakimies Aila Heusala, Itä-Suomen aluehallintoviraston maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö Asiantuntijalausunto C 7
Asiantuntijalausunto HE 176/2018 vp LaV 17.10.2018 Väestörekisterikeskus Asiantuntijalausunto D 7

Ennakkokäsittely

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöneuvos Outi Kemppainen, oikeusministeriö
- erityisasiantuntija Johanna Hossa, oikeusministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö, liite
- lakimies Aila Heusala, Itä-Suomen aluehallintoviraston maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Väestörekisterikeskus, liite

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 18.10.2018 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila